

TORAH – CREATING WORLDS

Background

The Gemara just finished telling us the famous events of Acher. Acher had been a great *Tanna*, but he went off the *derech*. When he left the straight and narrow, he became an *apikores*, and from then on was called Acher (someone else). Rebbe Meir had been a student of Acher's before Acher became a heretic, and even when Acher had strayed, Rebbe Meir continued learning from his Rebbe. Because of this, HASHEM wasn't saying over the Torah of Rebbe Meir. Rabba then reveals a certain logic: that even though Rebbe Meir learned Torah from Acher, he didn't absorb the impure matters. Rather, like a pomegranate, he ate from the good and rejected the bad.

Questions

This Gemara is philosophically untenable. Didn't HASHEM think of this logic before Rabba said it? If you say that HASHEM didn't think of it, that is rather silly since HASHEM knows everything. But the other position is that HASHEM did know it, so obviously HASHEM didn't hold of the logic; HASHEM understood that it was wrong. If so, what did Rabba say to change HASHEM's position?

תלמוד בבלי מסכת חגיגה דף טו/ב

אשכחיה רבה בר שילא לאליהו אמר ליה מאי קא עביד הקדוש ברוך הוא אמר ליה קאמר שמעתא מפומייהו דכולהו רבנן ומפומיה דרבי מאיר לא קאמר אמר ליה אמאי משום דקא גמר שמעתא מפומיה דאחר אמר ליה אמאי רבי מאיר רמון מצא תוכו אבל קליפתו זרק אמר ליה השתא קאמר מאיר בני אומר

Rabba, the son of Shila, found Eliyahu. He said to him, "What is HASHEM involved in?" Eliyahu answered, "HASHEM is saying over the Torah of all of the Rabbis, but the Torah of Rebbe Meir HASHEM isn't saying." Rabba asked, "Why not?" Eliyahu answered, "Because Rebbe Meir learned from the mouth of Acher." Rabba said, "What is the problem? Rebbe Meir found a pomegranate; the inside he ate, and the outside he threw out." (In other words, he accepted only the Torah from Acher, and the words of heresy he didn't accept.) Eliyahu then said, "Now HASHEM is saying, 'Meir, my son says...'"

תלמוד בבלי מסכת בבא מציעא דף נט/ב

וזה הוא תנור של עכנאי מאי עכנאי אמר רב יהודה אמר שמואל שהקיפו דברים כעכנאי זו וטמאוהו תנא באותו היום השיב רבי אליעזר כל תשובות שבעולם ולא קיבלו הימנו אמר להם אם הלכה כמותי חרוב זה יוכיח נעקר חרוב ממקומו מאה אמה ואמרי לה ארבע מאות אמה אמרו לו אין מביאין ראיה מן החרוב חזר ואמר להם אם הלכה כמותי אמת המים יוכיחו חזרו אמת המים לאחוריהם אמרו לו אין מביאין ראיה מאמת המים חזר ואמר להם אם הלכה כמותי כותלי בית המדרש יוכיחו הטו כותלי בית המדרש ליפול גער בהם רבי יהושע אמר להם אם תלמידי חכמים מנצחים זה את זה בהלכה אתם מה טיבכם לא נפלו מפני כבודו של רבי יהושע ולא זקפו מפני כבודו של רבי אליעזר ועדיין מטין ועומדין חזר ואמר להם אם הלכה כמותי מן השמים יוכיחו יצאתה בת קול ואמרה מה לכם אצל רבי אליעזר שהלכה כמותו בכל מקום עמד רבי יהושע על רגליו ואמר לא בשמים היא מאי לא בשמים היא אמר רבי ירמיה שכבר נתנה תורה מהר סיני אין אנו משגיחין בבת קול שכבר כתבת בהר סיני בתורה אחרי רבים להטות אשכחיה רבי נתן לאליהו אמר ליה מאי עביד קודשא בריך הוא בההיא שעתא אמר ליה קא חייך ואמר נצחוני בני נצחוני בני

That day, Rebbe Eliezer answered all questions put to him [about whether a type of oven is constitutes a vessel or not,] and the Rabbis didn't accept his answers. Rebbe Eliezer said, "If the Halacha is as I say, let the carob tree prove it." The carob tree moved ten cubits from its place. The Rabbis said, "We don't bring proofs from a carob tree." Rebbe Eliezer then said, "If the Halacha is as I say, let the water in the irrigation ditches prove it." The water in the ditches began flowing backwards. The Rabbis said, "We don't bring proofs from irrigation ditches." Rebbe Eliezer said, "If the Halacha is as I say, let the walls of the Bais Medrash prove it." The walls of the Bais Medrash began tipping to fall. Rebbe Yehoshua proclaimed, "If talmidei chachchomim are winning out against each other, what is it your concern? The walls didn't fall out of honor for Rebbe Yehoshua, nor did they straighten out of honor for Rebbe Eliezer." Rebbe Eliezer said, "If the Halacha is as I say, let them prove it from heaven!" A heavenly voice came out and said, "What do you want from Rebbe Eliezer? The Halacha is as he says in all regards." Rebbe Yehoshua stood on his legs and said, "The Torah is not in Heaven. From the time of the giving of the Torah on Mt. Sinai, we no longer listen to heavenly voices. Rebbe Nosson found Eliyahu and asked him, "What is HASHEM doing now?" Eliyahu answered, "HASHEM is laughing and saying, 'My sons have won over Me! My sons have won over Me!'"